

pbra in eorum sacra ouertimus. Na de pñde
 vxore osyris egyptia dea. ⁊ de parentibz eo-
 rum qui omnes reges fuisse scribunt. qbus pa-
 rentibus suis illa cum sacrificaret inuenit oz
 dei segete atq; inde spicas marito regi ⁊ ei⁹
 ofiliario mercurio demōstrauit. vñ eandē et
 ecerem volūt. q ⁊ quāta mala non a poetis
 s; mysticis eoz literis memoriē mādata sint.
 sicut leone sacerdote prodente ad olympia-
 dem matrem scribit alexander legant qui
 volūt vel possunt. ⁊ recolāt que legerūt. ⁊ vi-
 deāt quibz hoibus mortuis. ⁊ de quibz eoz
 factis tanq; dijs sacrificia sint instituta. **A**b-
 sit ut eos quāuis deos habeat sanctis marti-
 ribus nostris q; tñ deos nō habemus vlla ex-
 pre audeat opare. Sic em nō ostituimus sac-
 dotes. nec offerimus sacrificia martiribz nos-
 tris. q; in congruū. imdebitū. illicitūq; ē. atq;
 vni deo tmmodo debitū. ut nec crimibz suis
 necludis eos turpissimis oblectemus. vbi vl
 flagicia isti celebrāt deoz suoz; si cū hoies
 essent talia cōmiserūt. vel oficta delectāta
 demonū noxiouz; si hoies nō fuerint. **E**x isto
 gñe demonūz soerates nō habet; deū. si ha-
 ber; deum. **S**3 forte alle homi ab illa arte faci-
 endi deo alieno ⁊ innocenti illi importau-
 rint talē deum qui eadē arte excellē voluēt
Quid ergo plura? Non esse spūs istos colen-
 dos ppter vitā beatā que post mortē futura
 est. nullus vel mediocriter prudēs ambigit
S3 forte alle dicturi sunt de os quidē esse om-
 nes bonos. demones autē alios malos. alios
 bonos. **E**t eos p quos ad vitā in eternū bea-
 tam pueniamus colēdos esse censebunt quos
 bonos opinant. **A**d quale sit iam in volumie
 sequenti videndum est.

ExPLICIT liber octauus ⁊ inci-
 piunt capitula libri noni.

Ad quē articulum disputatio pmissa puenel
 rit ⁊ q; discutiedū sit de residua qōne .i.
An inter demones qbus dijs superiores sunt sit
 aliqua ps bonozum qz pñdio ad verā beati-
 tudinē possit anima humana puenire. .ij.
Que demonibus apuleius ascribat. qbz cu; ⁊
 ratō; nō subtrabat nichil⁹ tūc affigē. .iij.
De perturbatōibus q anime accidūt. q sit pe-
 ripateticoz; stoicozumq; snia. .iiij.
Ad passioēs q xpianos aios afficiunt nō i vi-
 cium trahāt s; virtutē exerceāt. .v.
Quibus passionibus demones confitēte apu-
 leio agite nē. quoz ope homines apud deos
 asserit adiuuari. .vi.
Ad platonici figmētis poetarūz infamatos
 deos asserāt de quoz studioz certamie bee

ptes demonū non deozum sint. .vij.
De dijs celestibus ⁊ demonibz aeris hoibus
 q; terrenis apulei platonici diffinitio. .viij.
An amicitia celestiu; deoz; pintercessionēz
 demonum possit ho; puideri. .ix.
Ad scd; platōis sniaz minus miseri sūt i cor-
 pe mortali q; demones i eternum. .x.
De opinioē platonicoz; qui putāt hoim ani-
 mas demones esse post corpa. .xi.
De eternis otrarijs quibus scdm platonicos
 demonū hoimq; natā distinguit. .xij.
Quō demones si nec cum dijs beati nec cum
 hoibus sūt miseri inter vtrāq; pte sine vtri-
 usq; omunione sint medi; .xiiij.
An homies cum sint mortales possint ⁊ a be-
 atitudine esse felices. .xiiij.
De medietate dei ⁊ hominū homine christo
 ibesu. .xv.
An rōnabiliter platonici diffinierit deos ce-
 lestes declinātes terrena otagia homibz nō
 miseri qbus ad amicitia deozum demones
 suffragentur. .xvi.
Ad osequendā vitam beatā q in picipatōe
 ē summi boni non tali mediatore indigere to-
 minē qualis est demō sed tali qualis est vnus
 christus. .xvij.
Ad fallacia demonū dum sua intercessioē vi-
 am spōdet ad deum. s; adnita; ut homies a
 via veritatis aūtat. .xviij.
Ad appellatōe demonū iā nec apud cultōēs
 eozū assumat i significatōe alicui⁹ boni. .xix.
De q; sit at; scie q demōēs supbos facit. .xx.
Ad quem modum dominus voluerit demo-
 nibus innotescere. .xxi.
Quid interfit inter sciam sanctoz; angeloz;
 ⁊ scientiā demonū. .xxij.
Nomē deoz; falsoz; falso ascribi dijs gen-
 tium qd tñ et angelis sanctis ⁊ homibus iu-
 stis ex dnuinarūz scpturarum auctoritate cō-
 mune est. .xxiij.

ExPLICIUNT capitula libri noni
 Incipit liber nonus. Ca. i.

T bonos ⁊ malos deos
 esse quidā opinati sūt
 quidā vero de dijs me-
 liora sentientes tñ eis
 honoris laudisq; tribu-
 erūt. ut nullū deozum
 malū credere auderēt
Sed illi qui deos quosbā bonos quosbā ma-
 los eē dixerūt. demones q; appellauerūt no-
 mine deoz; quantq; ⁊ deos s; rariul nomine
 demonū. Ita ut ipm iouē que volūt eē regē
 ac pncipem ceteroz; ab homero fateantur

demonē nuncupatū. **H**ij autē qui omēs deos
nō nisi bonos asserunt. et longe p̄stātores eis
homibus qui p̄hibētur boni merito mouentē
demonūz factis que negare non p̄nt. eaq̄ q̄
nullo mō a dijs q̄ omnes bonos volūt om̄i
posse existimātes differentia inter deos et de
mones adhibē cogunt. ut quicqd̄ eis merito
displicet i opibus vel affectibus prauis q̄b̄
vim suā manifestāt oculi sp̄s id credāt esse
demonū non deoz. **S**q̄ eos ē demones in
ter hoies et deos ita medios ostiuros putāt
tanq̄ nullus deus homini misceat ut hinc p̄
ferāt desiderata inde referāt impetrata. atq̄
hoc platonici p̄cipui p̄boz ac nobilissimi sē
tiunt cum q̄bus velut cum excellētioribz pla
cuit istā examinare q̄stic̄. vtz cultus pluri
morum deoz p̄sit ad osequendā vitā beatā
que post mortē futura est. libro supiore q̄h̄
uim̄. quo pacto demōes qui talibz gaudent
qualia boni et prudentes homines auersant et
damnāt. id est sacrilegia. flagiciosa. facinora
rosa non de q̄libz hoie s̄ de ip̄is dijs figm̄ta
poetarū et magicarum artū sceleratā puniē
damq̄ violentiaz possint quasi p̄m̄iores et
amiciores dijs bonis aciliare homies bonos
et hoc nulla ratōe posse competere. **P**rom̄d̄
hic liber sicut in illius s̄nie p̄missi m̄i disputa
tōz timere debet de differentia si quā volūt
esse. non deoz inter se q̄s omnes bonos dicūt.
nec differentia eoz et demonū quoz illos ab
homibus longe lateq̄ se iungūt. istos mē de
os et hoies collocāt. s̄ de differentia a ip̄oz de
monū. q̄ ad p̄sentē p̄tinet q̄stionē.

Capitulum. iiij.
Aud per osq̄ em̄ v̄tatu est dici ali
os bonos alios malos demōes. **Q**ue
sue sit etiā platonicoz sue q̄rumlibz s̄nia. ne
qua q̄ eius est negligēda discussio. ne q̄s quā
velut demōes bonos sequēdos sibi esse arbi
tratur p̄ quos tanq̄ medios dijs q̄s oēs bo
nos credit dum aciliari affectat et studz. ut q̄
si cum eis possit esse post mortē irretitus ma
lignozum spiritū deceptusq̄ fallacia. lōge
aberret a vero deo. cum q̄ soloz in q̄ solo. et d̄
quo solo ania humana. id ē rōnalis et intelle
ctualis beata est.

Ca. iiij.
Que igit̄ ē differentia demonū bono
rum et maloꝝ. quicquid ē platonicoꝝ a
puleius de hijs vniūsalit̄ differens et
tā multa loquēs de aeris eoz corpibus. d̄
tutibus tacuit animoz quibus essent p̄diti si
essent boni. **T**acuit ḡ beatitudinis eaz. in dis
cium vero miserie tacē nō potuit. ostēs eoz
mentē qua rōnales esse p̄hibuit. nō saltē ibu
tā munitaq̄ virtutem. passionibus animi ir
rōnabilibus nequa q̄ cedē. s̄ ip̄am q̄s sicut

stularum mentiū mos est. p̄cellōs q̄dā mō p̄
turbatōibus agitari. **V**erba nāq̄ eius d̄ hac
re ista sūt. **E**x hoc ferme demonū numero in
q̄t. poete solent hāud qua q̄ a veritate ofo
res p̄cul et amatores q̄runda hoim̄ deos f̄m̄
gere hos p̄sperare et euehē. illos oera aduet
sari et affligere. **I**gitur et misereri et idignari
et letari. et angī omneq̄ humani animi faciē
pati simili motu cordis et fatō mentis. p̄ oēs
cogitationū estus fluctuare. q̄ omnes turbe
le tempestatesq̄ p̄cul a deoz celestiu trāq̄
litate exulāt. **N**um est in hijs verbis v̄la du
bitatio q̄ nō animarū aliquas inferiores par
tes s̄ ip̄as demonū mētes quibz rōnalia sūt
aialia velut p̄cellōsū salum dixit passionū te
pestate turbari. ut ne hoibus quidez sapiē
tibus compandi sine. qui hm̄i p̄turbatōibz
animozum a quibus humana nō ē immūis i
firmitas. etiā cum eas huius vite oditōe pa
tiunt mente imp̄turbata resistent. non eis ce
dentes ad aliquid approbandū vel p̄petran
dū q̄d exorbitet ab itimere sapiētie et lege
iusticie. s̄ stultis mortalibus et iniustis nō cor
poribus s̄ moribus similes. ut nō dicam de
teriores. eo q̄ vetustiores et debita pena in
sanabiles. ip̄i q̄s mentis ut iste appellauit sa
lo fluctuāt. nec in veritate atq̄ d̄tute q̄ tur
bulentis et prauis affectōibz repugnat exul
la animi p̄te ofistunt.

Ca. iiij.
Que sunt sentētie p̄boz de hijs animi
motibus que greci pathe. nōstri autē
q̄dam sicut cicero p̄turbatōes. q̄dā
affectōes vel affectus. **N**uidā vero sicut iste
de greco exp̄s huius passiones vocāt. **N**as ḡ p̄
turbatōes. sive affectōes. sive passiones. q̄dā
p̄hi dicunt etiā in sapientē eadē. s̄ moderat
tas. ratōiq̄ subiectas. ut eis leges q̄dā mō q̄
bus ad necessariū redigātur moduz d̄natio
mentis imponat. **H**oc sentiūt. platonici sunt
sive aristotelici. cuz aristoteles discipul⁹ pla
tonis fuerit q̄ se d̄tā p̄ipateticā d̄didit. **A**lij
autē sicut stoici eadē ullas omnino huiusmo
di passiones i sapientē non placz. **N**os autē
id ē stoicos cicero in libris de finibz bonozū
et maloꝝ verbis magis q̄z rebus adūs. seu
platonicos p̄ipateticos certare d̄micit q̄n̄
quidez stoici nolūt bona appellare s̄z om̄da.
eozpis et eterna. eo q̄ nullū bonū volunt esse.
homis p̄ter d̄tutē tanq̄z artem b̄n̄ viuendi.
q̄ nō nisi in animo est. **N**ec autē isti simpliciē et
ex cōmuni loq̄ndi osuetudine appellāt bona.
s̄z in comparatōe d̄t utis qua recte viuūt. p̄ua et
exigua. ex quo fit ut ab yr̄isq̄ q̄libz vocen
tur seu bona seu om̄da. pari t̄n̄ existimatōe
pensentur. nec in hac q̄stione stoici delecten
tur nisi nouitate d̄boz. **V**idetur ergo mibi

etiā in hoc vbi q̄ritur. vtrū accidat sapienti
passiones animi. an ab eis sit p̄sus alienus. de
verbis eos potius q̄ de rebus facē otrosūā
Nā et ipos nichil hinc aliud q̄ platonicos et
pipareticos sentire existimo quāru ad vim
rerum attinet. nō ad vocabulorū sonum. **Vt**
em̄ alia omittā q̄bus id ostendā. ne lōgus fa
ciā aliquid. vnū qd̄ sit euidentissimū dicā. In
libris q̄bus est titulus. noctium actiarū. scri
bit. **A.** gellius vir eloq̄ntissimi eloqui et mul
te ac facunde sentētie se nauigasse aliq̄n̄ cu
q̄dam p̄bo nobili stoico. **Is** p̄sus sicut lati
9 et vberius qd̄ ego breuē attingā narrat. **A.**
gellius. cum illud nauigiū horribili celo et ma
ri piculossime iactaret vi timoris expalluit.
qd̄ ania duerū est ab eis qui aderāt. quāuis
in mortis vicinia curiosissime attētis. vtrum
necne p̄sus animo turbaret. **De**inde tempe
state trāsacta mox ut securitas p̄buit collo
quēdi vel etiā garrandi locū. q̄dam ex hijs
q̄s nauis illa portabat. diues. luxuriosus. a
aticus p̄m̄ compellebat illudens q̄ extimū
isset atq̄ palluiss. cum ip̄e māfiss. intrepidus
in eo qd̄ impendebat exicio. **At** ille aristippi
socratici responsū retulit. qui cum i re similiti
eadē verba ab hoie simili audiss. r̄ndit illuz
p̄ ania nequissimi nebulonis merito nō fuisse
sollicitū. se aut̄ p̄ aristippi ania timē debuisse
De ac illo diuīte r̄nsione depulso. postea que
fuit. **A.** gellius a p̄bo nō exagitādi anio sed
discendi que nā illa rō esset pauoris sui. **Qui**
ut doceret hoīem sciendi studio nauis accēsū
p̄tulit statim de sarcinula sua stoici epicteti
librum. **In** quo ea sc̄pta essent q̄ agruerēt de
cretis zenonis et aristippi. quos fuisse p̄ncipes
stoicorū nouimus. **In** eo libro se legisse dicit
A. gellius hoc stoicis placuisse q̄ animi visa
q̄ appellāt fanthasias. nec in ptate ē vtrum et
q̄n̄ incidat animo. eū veniāt ex terribilibus et
formidabilibz rebz. necesse esse etiā sapiētis ani
mū moueāt ita ut paulisp̄ vel pauescat metu
vel tristitia orrahāt. tanq̄ hijs passionibz p̄
ueniētibus mentis et ratōis officiū. nec ideo
tūm̄ mente fieri op̄m̄ōz māi. nec approbari
ista. eisq̄ osentiri. **Doc** em̄ esse volūt i ptate
idq̄ iteresse censent inter aīm sapiētis et stul
ti q̄ stulti aīmus eisq̄z passiōibus cedit atq̄
accomodat assensū mentis. sapientis aut̄ q̄z
ius eas necessitate patiāt. retinē tū de hijs q̄
appetere vel fugē rōnabiliter debz veram et
stabilem incōcussa mēte sentētiā. **De** c ut po
tūi nō qd̄em om̄odius. **A.** gellio. s̄ certe bre
uius et ut puto planius exposui. que illi se in e
picteti libro legisse cōm̄emorat cum ex decre
tis stoicorū dixisse atq̄ sensisse. **Que** h̄i ta sunt
aut nichil aut pene nihil distat. inter stoico

rum aliorū q̄z phoz op̄m̄ōz de passionibus et
p̄turbatōibus animoz. **Vt** etq̄ em̄ mentē ra
tōzq̄ sapiētis ab earū dñatōe defendūt. **Et**
ideo fortasse dicūt eas in sapientē nō cadere
stoici. q̄z nequaq̄z eius sapientiā quavriq̄z sa
pies ē villo errore obnubilāt aut labe subuer
tunt. **Accidunt** aut̄ animo sapiētis. salua se
renitate sapientie. p̄pter illa que comoda v
incomoda appellāt. quāuis ea nolint dicere
bona vel mala. **Nā** p̄fecto si nichil p̄nderet
eas res ille p̄sus quas amissurum se naufra
gio sentiebat. sicuti ē vita ista salusq̄ corpo
ris. nō ita illud piculū phoz rescere ut pallo
ris etiā testimonio p̄dereēt. **Vt** tū illā po
terat p̄motōz pati et fixā tenere mēte sniam.
vitam illā salutēq̄z corpis quoz amissōz mi
nabat̄ tempestatis immanitas. nō esse bona
que illos quibus inessent facerēt bonos. sicut
facit iusticia. **Nō** at̄ aīūt ea nec bona appellā
da esse s̄z om̄oda. verboz certami nō rerū ex
amini deputandū ē. **Quid** em̄ interest vtrū
aptius bona vocent̄ an comoda. dū tū ut hijs
p̄uetur nō minus stoicus q̄z pipareticus pa
uescat et palleat. ea nō eq̄l̄iter appellādo. sed
eq̄l̄iter estī mādo. **Ambo** tū si bonoz istoz
seu comodoz piculis ad flagiciū v̄l facin
9 v̄rgeantur ut alit̄ ea retinē non possint. male
se dicunt h̄ amittere q̄bus natura corpis sal
ua et incolumis habet. q̄z illa committē q̄bz
iusticia violat̄. **Ita** mens vbi fixa ē ista snia
nullas p̄turbatōes etiā si accidunt inferiori
bus animi p̄tibus. in se cōtra ratōz p̄ualere
p̄mittit. **Quinimo** eis ip̄a dñatur. eisq̄z non
osentiendo sed potius resistēdo. regnum
et tutis exercet. **Talem** describit etiā virgil.
eneam vbi ait. **Mens** immota manet. lacri
me volūtur manes. **Ca. v.**

Non ē nunc necesse copiose ac dilige
ter ondē qd̄ de istis passiōibus doce
at sc̄ptura diuina. q̄ xp̄iana eruditio
cōtinetur. **Deo** quippe illa ip̄am mentē subil
cit regendā et iuuādā. mentiq̄z passiones ira
moderādas atq̄ frenādās ut in vsū iusticie
conuertatur. **Deniq̄z** in disciplina n̄ra nō tā
queritur. vtrum pius animus irascatur. s̄z q̄
re irascatur. nec vtrum sit tristis sed vnd̄ sit
tristis. nec vtrum timeat sed qd̄ timeat. **Ita**
sci em̄ peccātū ut corrigat̄. contristari p̄ affli
ctō ut liberetur timeze piclītati ne p̄reat. ne
scio vtrum quisquā sana osideratōe resp̄hen
dat. **Nam** et misericordiā se dicorū ē solere
culpate. **Sed** quanto honestius ille stoico mi
sericordiā p̄turbaretur hominis liberandi.
q̄z timore naufragij. **Longe** melius et huma
nius et piozum sensibus accomodat̄ ut i cetero
in celsaris laude locutus ē. vbi ait. **Nulla** de

virtutibus tuis. nec admirabilior nec gratior
 misericordia est. **Q**uid est autem misericordia
 nisi alienae miserie quaedam in nostro corde compassio
 qua utique si possumus subuenire compesimur.
Seruit autem motus iste ratio quoniam ita prebet mi-
 sericordia ut iusticia osruetur. **S**ive cum in-
 digenti tribuit. siue cum ignoscitur penitenti.
Hanc cicero locutor egregius non dubita-
 uit appellare virtutes quam stoicus inter vicia
 numerare non pudet. **Q**ui tamen ut docuit liber
 epicteti nobilissimi stoici ex decretis Zenonis
 et crisippi. qui huius secte primas habuerunt. **H**u-
 iuscemodi passiones in animi sapientis admit-
 tunt. que vicijs omnibus liberum esse voluit. **N**on
 sit oseques ut hec ipsa non putent vicia. **Q**ui sa-
 pienter sic accidunt ut contra virtutem metis ra-
 tiones nichil possint. et vna sit eademque sententia p-
 ipateticorum vel etiam platonicoz et ipsoz sto-
 corum. **S**ed ut ait tullius. verbi orationis
 iam diu torquet homines greculos. otentionis
 cupidiores q- veritatis. **S**ed adhuc merito q-
 ri potest utrum cum ad vite pntis ptimeat in-
 firmitate. etiam in quibusque bonis officijs huius-
 cemodi ppeti affectus. sancti vero angeli et si-
 ne ira puniunt quos accipiunt eterna dei lege
 puniendos. et miseris sine miserie compassioe
 ueniunt et pietatibus eis quos diligunt sine ti-
 more opitulentur. et tamen istarum noia passionum co-
 suetudine locutois humane etiam in eos vsur-
 pent propter quandam opum similitudinem non p-
 pter affectionum infirmitate. sicut ipse deus in
 scripturas irascitur. nec tamen vlla passioe tur-
 batur. **H**oc enim verbum vindicte usurpauit ef-
 fectus. non illius turbulentis affectus.

Capitulum. .vi.
Qua interim de sanctis angelis que ne-
 dilata videamus in eadem modum dicat
 platonici medios demones inter deos et homines
 ostendunt. istis passionum estibus fluctuare. **S**i
 enim mente ab hijs libera eisque diuante motus
 huiuscemodi patere. non eos dicitur apu-
 leius simili motu cordis et salo mentis p omnes
 cogitationum estus fluctuare. **I**psa igitur mens
 eorum id est ps animi superior. qua rationales sunt.
 in qua virtus et sapientia si vlla eis esset. passio-
 nis turbulenti inferiorum animi partium regen-
 dis moderatisque dominare. ipsa in qua mens
 eorum sicut iste platonice ostenditur salo pertur-
 bationum fluctuare. **S**ubiecta est igitur mens demo-
 num passionibus libidinum. formidinum. irarum
 atque huiuscemodi ceteris. **Q**ue igitur pars
 in eis libera est composque sapientie qua place-
 at dijs. et ad bonorum morum similitudinem hominum
 consulat. cum eorum mens passionum vicijs sub-
 iugata et oppressa quicquid rationis naturaliter ha-
 bet ad fallendum et decipiendum. tanto acrius ite-

dat quanto eam magis possidet nocendi cupidi-
 tas. **Capitulum. .vii.**

Quid si quisquam dicit non ex omni sed
 ex malorum demonum numero esse. quod
 poete quorundam hominum osores et ama-
 tores deos. non procul a veritate confingunt.
Hos enim dixit apuleius salo mentis p omnes
 cogitationum estus fluctuare. **Q**uid istud intel-
 ligere poterimus. quoniam cum hoc dicitur. hoc non
 quondam hominum id est malorum sed omnium demonum me-
 dietate. propter aerea corpora inter deos et homines
 describat. **H**oc enim ait fingere poetas quod ex
 istorum demonum numero deos faciunt et eis de-
 orum noia imponunt. et quibus voluerint ho-
 mibus ex hijs amicos inimicosque distribuunt
 ficti carnis impunita licentia. cum deos ab hijs
 demonum moribus. et celesti loco et beatitudi-
 nis opulenti a remotos esse prohibeat. **H**ec est igitur
 fictio poetarum deos dicere quod dii non sunt. eosque
 sub deorum nominibus inter se decertare propter
 homines quos p studio partium diligunt vel
 oderunt. **N**on procul autem a veritate dicit hanc
 esse fictioem. quoniam deorum appellatiuocabulis que
 dii non sunt. tales tamen describunt demones que
 les sunt. **D**enique hinc esse dicit homericam illam
 mineruam que medijs cetibus grauius cohiben-
 do achilli interuenit. **Q**uid igitur minerua illa fue-
 rit poeticum vult esse figmentum. eo quod miner-
 uam deam putat. eaque inter deos quos omnes ho-
 nos beatosque credit. in alti etherea sede col-
 locat procul a ueritate mortaliu. **Q**uid autem ali-
 quis demon fuerit grecis fauens troianis que
 otrarius. sicut alius aduersus grecos troia-
 norum opitulatoz. que veneris seu martzis no-
 mie idem poeta memorat quos deos iste ta-
 lia non agentes in habitaculis celestibus po-
 nit. et hij demones p eis quos amabat contra
 eos quos oderat inter se decertauerit. hoc non
 procul a veritate poetas dixisse confessus est.
De hijs quippe ista dixerunt quos hominibus si-
 mili motu cordis et salo mentis p omnes cogi-
 tationum estus fluctuare testatur. ut possent
 amores et odia non pro iusto. sed sicut popu-
 lus similis eorum in venatoribus et aurigis in
 suarum studia partium pro alijs aduersus ali-
 os exercere. **Q**uid enim videtur pro his curasse plato-
 nicus ne cum hec a poetis canerent. non a de-
 monibus medijs sed ab ipsis dijs quorum noia
 poete fingendo ponunt fieri crederent.

Capitulum. .viii.
Quid ipsa diffinitio illa demonum. **D**a-
 rum ne intuenda est. **V**bi certe omnes
 determinado complexus est quod ait demones esse
 generis animalia. animo passiuam inter rationalia. corpe ae-
 rea. tempore eterna. **I**n quibus quoniam omne mo-
 ratis nichil dixit omnino quod demones cum bonis

salte homibus id viderent hē omune. quod non est in malis. Nam ipos homies cū aliqñ latius describēdo complecterēt. suo loco de illis dicent tanquā de infimis atqz terrenis: cum prius dixisset de celestibus dijs. et cōmendatis duabus partibus ex summo et infimo vltimis. tercio loco de medijs de monibz loqueret. Igit hoies inq̄t ratōe plaudētes. oratōe pollentes immortalibus animis. moribūdis mēbris. leuibus et anxijis mentibus. brutis et obnoxijis corpibus. dissimilibus moribus. similibus erroribus. p̄uicaci audacia. p̄maci spe. casto labore. fortuna caduca. singilati mortales. cuncti tñ vniuerso genere p̄petuiviciisim sufficiens a ple mutabilis. voluerit tēpore tarda sapientia. cita morte. q̄rula vita terras incolūt. Cum hinc tā multa dicerz q̄ ad plurimos hoies p̄tinet. nunq̄d etiā illud tacuit qd nouerat esse paucoz. vbi ait. tarda sapientia. Ad si p̄remisisset nullo mō recte genus humanū desc̄ptionis huius tā intēta diligētia terminasset. Cum ho deoz excellētā cōmendaret. ipam beatitudinē q̄ volunt hoies p̄ sapientia puenire i eis affirmavit excellē. Proinde si aliq̄s demones bonos vellez intelligi aliqd etiā in ipoz desc̄ptōe ponerz. Unde vel cum dijs aliqua beatitudinis p̄tē vel cū hoibus q̄lemcūqz sapientia putarent hēe cōmunē. Nunc ho nullū bonū eoz commemorauit quo boni discernereēt a malis. quāuis et eoz malicie liberius exp̄mende peccerie nō tam ne ipos q̄ ne cultores eozum apud q̄s loq̄batur offenderet. Significauit tñ prudentibus quid de illis sentire deberēt. qñ q̄dem deos q̄s omnes bonos beatosqz credi voluit ab eoz passionibz. atqz vt ait ipse turbelis om̄ino separauit. Sola illos corpum eternitate oiuungens animo aut nō dijs s̄z homibus similes demones ap̄tissime niculcās. et hoc nō sapientie bono. cuius et hoies p̄t eē p̄ticipes s̄z p̄turbatōe passionūqz stultis malqz dñatur. a sapientibz ho et bonis ita regiēt ut malint eā nō habere q̄z vincē. Nā siñi eozum s̄z animoz eternitate cum dijs hēe demones vellet intelligi. non vtiqz hoies ab huius rei sortio separaret. Quia et hoibus et nos esse animos p̄culdubio sicut platonius sentit. Ideo cū hoc genus animatum describeret immortalibus animis. moribūdis mēbris dixit eē hoies. // Ca. ix.

Hoc si p̄pterea cōmunē cum dijs eternitate non hnt homies. qz corpore sunt mortales. p̄pterea q̄ demones hnt. q̄a corpore sunt immortales. Quales igit mediatores sunt inter homies et deos. p̄ quos ad deoz amicitias homies ambiant

q̄ hoc eum hominibus habeat de ferius. qd ē in animāte melius id est animū. hoc aut hnt cum dijs melius qd est i animāte de ferius id est corpus. Cum em̄ animās id est animal ex anima ostet et corpore. quoz duoz anima est vtiqz corpore melior. et si viciosa et infirma. melior ēte corpore etiā sanissimo atqz firmissimo. qm̄ natura eius excellentior nec labe vicioz postponit corpore. sic aurum etiāz fordidū atqz gēto seu plumbolies purissimo carius estimatur. Iste mediatores deoz et hoim p̄ q̄s interpositos diuis humana iungunt. cum dijs hnt corpore etermū. viciōsū autē cum hominibus animū. quasi religio q̄ voluit dij homines p̄ demōes iungi in corpore fit. nō i animo dñatura. Que nam tandem istos mediatores falsos atqz fallaces quasi capite deozus neq̄cia vel pena suspendit ut inferiorē animalis p̄tē. id est corpus cum supioribus. supiorē ho. id est animā cū inferioribus habeat. et cū dijs celestibus in p̄te seruīete oiuñdi. cum hoibus aut terrestribus i p̄te dñante sint miseri. Corpus quippe est seruū. sicut etiā salustius ait. Animi imperio. corpis seruicio magis v̄timur. Adiungit aut ille. Alterū nobis cum dijs. alterum cū beluis cōmune ē. Quoz nīā de homibus loq̄batur quibus sicut beluis mortale corpus est. Iste aut q̄s inter nos et deos mediatores nobis p̄diderūt p̄h̄. p̄nt q̄ dem dice de animo et corpore. alterū nobis cū dijs. alterū cum hoibus cōmune est. sed sicut dixi tanq̄s in p̄uersū ligati atqz suspēsi s̄uuz. corpus cum dijs beatis. dommū animū cum homibus miseris. p̄te inferiorē exaltati. supiorē delecti. Vñ etiā si q̄s quā p̄pter hoc eos hēe putauerit eternitate cum dijs. qz nulla morte sicut animalū terrestriū animi eozuz soluūtur a corpore. nec sic existimādū est eozuz corpus tanquā honoratoz eternuz vehiculum. sed eternum vinculum dñatoruz.

Capitulum .x.

Dicitur certe nēe memorie vicini sitē poribz platonē ceteris excellētū in tellexisse laudatur. Is cum de humanis animis ageret. pater inq̄t misericors mortalia illis vincula faciebat. Ita hoc ipz q̄ mortales sunt homines corpore ad misericordia dei p̄teris p̄tinere arbitratuz est. ne sp̄ huius vire miseria tenerent. Hac misericordia indigna iudicata est iniquitas demonū quz in animi passiū miseria nō mortale sicut hoies s̄z eternuz corpus accepit. Essent quippe feliciores hominibus si mortale cum eis haberēt corpore et cum dijs animū beatū. essent autē parē hominibus. si cum animo misero. corpus salte mortale cū eis hēe meruisset. Si tñ acq̄rerēt

aliquid pietatis ut ab erumnis vel in morte
requiesceret. nunc vero non solum feliciores
hominibus non sunt animo miseris sed etiam misero
res sunt perpetuo corporis vinculo. Non enim aliquis
pietatis et sapientie discipline proficere intendit
qui voluit ex demōibus fieri deos. cum aper-
tissime dixerit demones eternos. **Ca. xj.**

Dicit quidem et animas hominum demones
esse et ex hominibus fieri lares laruas
et manes. lares si meriti boni sunt. le-
mures si mali seu laruas. manes autem deos dici
si incertum est bonorum eos seu malorum esse merito-
rum. In qua opinione quantam voraginem ape-
riant sed adis perditis moribus. quos non videat
si vel paululum attendat quicquidem qualibet
nequam boies fuerint. vel laruas se fieri dum
opinatur. vel dum manes deos tanto peiores
fiunt quanto sunt nocendi cupidiores. ut etiam
quibusdam sacrificijs tanquam diuinitatibus honoribus
post mortem se iuari opinentur ut noceant. Lar-
uas quippe dicit esse noxios demones ex homi-
nibus factos. Sed hinc alia questio est. Unde autem
prohibet appellari grece beatos eudemones quod
boni sint animi hoc est boni demones. anios
quod hominum demones esse confirmat. **Ca. xij.**

Sed nunc de his agimus quos in natu-
ra propria describit inter deos et ho-
mines genere animalia. mente rationalia.
animo passiva. corpore aerea. tempore eterna. Ne-
pe cum prius deos in sublimi celo. homines autem
in terra infima distinctos locis et nature di-
gnitate secerneret. ita ocluse. Habetis inquit
interim bina animalia deos ab hominibus pluri-
me differentes. loci sublimitate. vite perpetu-
itate. nature perfectio. nullo inter se propinquo
comunicatu cum et habitacula summa et ab infi-
mis tanta inter capedo fastigij dispescat et vi-
uacitas illius eterna et indefecta sit hec caduca
et subseciua. et ingenia illa ad beatitudinem sub-
limata. hec ad miseras infimata. Dic eterna vi-
deo commemorata errantia de duabus nature
partibus ultimis. id est summis atque infimis. Na
tria que proposuit de dijs laudabilia. eadez re-
petiuit alijs quidem rebz. ut eis aduersa alia
etia ex hominibus redderet. Tria deoz hec sunt
loci sublimitas. vite perpetuitas. perfectio nature
hec alijs verbis ita repetiuit ut eis tria con-
traria humane conditionis opponeret. cum et ha-
bitacula inquit summa ab infimis tanta interca-
pedo fastigij dispescat. quia dixerat loci sub-
limitate. et viuacitas inquit illius eterna et defe-
cta sit hic caduca et subseciua. quod dixerat vite
perpetuitate. et ingenia illa inquit ad beatitudi-
nem sublimata. hec ad miseras infimata. Nul-
lo inter se propinquo inquit comunicatu. quod dixit
rat nature perfectio. Tria igitur ab eo posita

sunt deoz. id est locus sublimis. eternitas. bea-
tudo. et his contraria tria hominum. id est locus in-
fimus. mortalitas. miseria. Inter hec terna
deorum et hominum. quoniam demones medios pos-
sunt. de loco nulla est controuersia. Inter subli-
me quippe et infimum. medius locus aptissimus
habetur et dicitur. Cetera bina restant quibus cura
attentior adhibenda est. que admodum vel aliena
esse a demōibus ostendatur. vel sic eis distri-
buatur ut medietas videatur exposcere. sed ab
eis aliena esse non potest. Non enim sicut dicimus lo-
cum medium nec summum esse nec infimum. ita de
mones cum sint animalia rationalia nec beatos
esse nec miseros. sicuti sunt arbuta vel pecora
que sunt sensus vel rationis expertia recte
possimus dicere. Quorum ergo ratio metibus in-
est. aut miseros esse aut beatos necesse est. Itaque non
possimus recte dicere nec mortales esse demones
nec eternos. Omnia namque viuertia aut in eternum
uiuunt. aut finiunt morte quod viuunt. Quod vero iste
tempore eternos demones dixit. Quid igitur
restat nisi ut his medij de duobus summis unum
habeant. et de duobus infimis alterum. Nam si utra-
que de imis habebunt aut utraque de summis. me-
dij non erunt. sed in alterutra parte vel resiliunt
vel recumbunt. Quia ergo his bini sicut demones
stratum est carere utrisque non possunt. accedens
ex utraque parte singulis mediabuntur. Ac per
hoc quod de infimis habere non possunt eterni-
tatem que ibi non est. unum hoc de summis habere
et idem non est alterum ad complendam medietate
et suam quid de infimis habeant nisi miseriam.

Capitulum. xij.
Est itaque secundum platonicos sublimis
deorum. vel beata eternitas. vel eterna
beatitudo. hominum vero infimorum. vel mi-
seria mortalis vel mortalitas misera. Demo-
num autem mediorum. vel misera eternitas
vel eterna miseria. Nam et quinque illis que in defi-
nitione demonum posuit non eos medios sicut
promittebat ostendit. Quoniam tria dixit eos
habere nobiscum quod genere animalia. quod mente ratio-
nalia. quod animo passiva sunt. cum dijs autem unum
quod tempore eterna. et unum proprium quod corpore
aerea. Quomodo ergo medij quando unum ha-
bent cum summis. etia cum infimis. Quis non
videat relicta medietate quantum inclinatur et
depimatur in infima. Quod plane etia ibi medij
possunt inueniri ut unum habeant proprium
quod est corpus aereum. sicut et illi de summis at-
que infimis singula propria dijs corpus ethereum
hominibusque terrenum. duo vero communia sint
omnibus. quod genere sunt animalia et mente ratio-
nalia. Nam et ipse cum de dijs et hominibus lo-
queretur. habetis inquit bina animalia. et non
solent isti deos nisi rationales mente prohibere.

Duo sunt residua q̄ sūt animo passiuā. r̄ t̄ p̄
et̄na. quorum habet vnum cum infimis. cum
summis alterum. ut p̄porcionalī ratōe libe-
rata medietas. neq; sustollat in sūma. neq; i
infima dep̄mat̄ur. **S**p̄a ē aut̄ illa demonū mi-
sera eternitas vel eterna miseria. **N**ui em̄ ait
animo passiuā. etiā misera dixit̄ nisi eoz cul-
toribus erubuit̄. **P**orro q̄ p̄uidencia sum-
mi dei sicut etiā ip̄i fatent̄ non fortuita teme-
ritate regitur mūdus. **N**unq̄ ess̄ istoz eter-
na miseria nisi ess̄ magna malicia. **S**i igitur
beati recte dicunt̄ eudemonēs: nō sūt eude-
monēs q̄s inter hoies r̄ deos isti medio loca
uerunt. **N**uis ḡ est locus bonoz demonum q̄
sup̄a hoies inf̄a deos istis p̄beat̄ adiutoriu
illis misterium. **S**i em̄ boni eterniq; sunt. p̄-
fecto r̄ beati sunt. **E**terna aut̄ beatitudo me-
dios eos esse non finet q̄ multū dijs comp̄at
multūq; ab hoibus separat. **V**nd̄ frustra isti
conabunt̄ ostendē quō demonēs boni s̄ r̄ im-
mortales sunt r̄ beati recte medij ostituāt̄
inter deos immortales ac beatos. r̄ homines
mortales ac miseros. **C**um em̄ utrūq; habeāt
cum dijs r̄ beatitudinē sc̄z r̄ immortalitatem.
nichil aut̄ hoz̄ cuz hominibz r̄ miseris r̄ mor-
talibus. quō nō potius remoti sunt ab homi-
bus dijsq; iuncti. q̄s inter utrosq; medij cō-
stituti. **T**unc em̄ medij essent si haberēt r̄ ip̄i
duo quedā sua nō cum binis alterutroz sed
cum singulis utrozumq; om̄nia. sicut homo
mediū quiddā est. s̄ inter pecora r̄ angelos
ut q̄ pecus est animal ir̄ōnale atq; mortale
angelus aut̄ aīal rationale r̄ immortale. me-
dius homo est inferior angelis. superior peco-
ribus. habēs cum pecoribus mortalitatem ra-
tionē cū angelis animal r̄ōnale mortale. **I**ta
ḡ cū q̄rimus mediu inter beatos immortales
miserosq; mortales. hoc iuenire debem̄ qd̄
aut mortale sit beatū aut mortale sit miserū

Capitulu. xiiij.

Utrū r̄ beatus r̄ mortalis homo esse
possit magna ē in hoies q̄stio. **N**ui
dā em̄ oditōz suā humilius inspexerūt nega-
uerūtq; hominē capacē esse posse beatitudinis
quādiu mortalis viuit. quidā h̄o extulerunt
se r̄ aui sunt dicē sapientie cōpotes beatos
ēē posse mortales. **N**d̄ si ita est cur nō ip̄i po-
tius medij ostituūt̄ inē mortales miseros r̄
mortales beatos. beatitudinē habētes cuz
immortalibus beatis. mortalitatem cū morta-
libus miseris. **P**rofecto em̄ si beati sunt inui-
dent nemini. **N**ā quid miserius inuidentiā.
Et idō mortalibz miseris quādo p̄nt̄ ad cōse-
quendā beatitudinē consulūt̄ ut etiā immor-
tales valeant esse post mortē. r̄ angelis immor-
talibus beatisq; iungi. **Ca. xv.**

Sicut qd̄ multo credibilis r̄ p̄ba-
bilis disputat̄ omēs homines q̄s diu
mortales sunt etiā miseri sint necesse
est. **Q**uerēdus est medius q̄ nō solū homo ve-
tū etiā deus sit ut homines ex mortalibus mi-
seris ad beatā immortalitatem huius medij bea-
ta mortalitas interueniēdo p̄ducatur quez ne-
q; nō fieti mortale oportebat neq; p̄manere
mortale. **M**ortalis quippe factus est nō infir-
mata h̄o diuinitate s̄ carnis infirmitate su-
scepta. nō aut̄ p̄manit in ip̄a carne mortalis
quā resuscitauit a mortuis. qm̄ ip̄e est fructus
mediatoris eius ut nec ip̄i p̄ter quos liberā-
dos mediator effectus est nisi p̄petua vel car-
nis morte remaneret. **P**roinde mediatorē
inter nos r̄ deū r̄ mortalitatem h̄o oportuit
trāseuntē r̄ beatitudinē p̄manentē ut per id
quod trāsit congruerz moriturus. r̄ ad id qd̄
p̄manet trāfferret ex mortuis. **B**oni igit̄ an-
geli inter miseros mortales r̄ beatos immor-
tales medij esse non p̄nt̄. q̄ ip̄i quoq; r̄ beati
r̄ immortales sunt. **P**nt̄ aut̄ medij angeli eē
mali. q̄ immortales sunt cū illis. miseri cum
istis. **D**ijs cōtrarius est mediator bonus qui
adūsus eoz immortaliatē r̄ miserā r̄ mor-
talis esse ad temp̄ voluit r̄ beatus in eterni-
tate p̄sistere potuit. **A**c sic eos r̄ mortales su-
p̄bos et miseros noxios ne immortalitatis a-
ctātia seducerent ad miserā r̄ sue mortali-
tis humilitate r̄ sue beatitudinis benignita-
te destruxit̄ eis. quoz cor̄da p̄ suā fidē mū-
dās. ab illoz immūdiſſima dñatōe liberauit̄.
Homo itaq; mortalis r̄ miser lōge seiunctus
ab immortalibus r̄ beatis. quid eligat mediū
p̄ quod immortalitati r̄ beatitudini copulet̄.
Nd̄ poss̄ delectare i demonū immortalitate
miserū est. q̄ poss̄ offendē in xp̄i mortalita-
te iam non est. **I**bi ḡ cauenda ē miseria sem-
piterna hic mortis mēda nō ē q̄ non eē potu-
it sempiterna r̄ beatitudo amada ē sempit̄-
na. **A**d hoc se q̄p̄e interponit medius imor-
talis r̄ miser ut ad immortalitatem beatā trāfire
nō finat. quoniā p̄sistit qd̄ ipedit. i d̄ ē ip̄a mi-
seria. **A**d hoc se aut̄ interposuit mortalis et
beatus ut mortalitate trāfacta ut ex mortuis
is facerz immortales qd̄ in se resurgendo mon-
strauit. ut ex miseris beatos vnde nunq; ip̄e
decessit. **A**lius ergo ē medius malus q̄ sepa-
rat amicos. alius bonus q̄ reconciliat inimi-
cos. **E**t idō multi sunt medij separatores. q̄a
multitudo q̄ beata ē vnus dei p̄ticipatione
fit beata. **C**uius p̄ticipationis p̄uatione mi-
sera multitudo maloz angeloz que se oppo-
nit potius ad impedimētū q̄ interponit ad be-
atitudinis adiutoriu. etiā ip̄a multitudo ob-
strepit quodāmodo ne possit ad illud vnum

beatificū pueri ad quod ut pduceremur. nō multis s; vno mediatore opus erat et hoc eo ipso cuius participatōe sumus beati. hoc ē d; bo dei non factō s; p quod facta sunt omnia. Rec tū ob hoc mediator ē. q; d; b; m; et maxie q; p; pe immortale et maxime beatū. verbū lōge ē a mortalibus miseris. s; mediator p quod hō eo ipso vtiq; ostendēs. ad illud nō solū beatū verum etiā beatificū bonū non oportet queri alios mediatores p quos arbitremur nob p uentōis gradus esse molēdos. quia beatus et beatificus deus factus participans humanitatis nre compendii p̄buit participatōe diuinitatis sue. Neq; em̄ nos mortalitate et miseria liberās ad angelos immortales beatosq; ita pducit vt eoz participatōe etiā nos immortales et beati simus sed ad illam trinitatem cuius et angeli participatōe beati sunt. Ideo quādo in forma serui ut mediator ess; infra angelos esse voluit. in forma dei sup angelos mansit. idē inferiorib; via vite qui i superiorib; vita

Capitulum. xvi.

Non em̄ verum est qd idem platonius ait platonez dixisse. nullus deus miscetur homi. et hoc p̄cipuus eoz sublimitatis ait esse specimē q; nulla attrectatione hominū otaminatur. Ergo demones otaminari fatetur. et ideo eos a q; bus otaminatur mūdare non p̄nt. om̄esq; immūdi pariter fiūt et demōes otrectatōe hoim et homines cultu dmonū. Aut si otrectari miseris misceriq; hominibus nec tū cōtaminari demones p̄nt. dijs pfecto meliores sunt. q; illi si miscerent otaminarent. Nam hoc deoz d; esse p̄cipuus vt eos sublimiter sepatos humana otrectatio otanimare non possit. Deū qd em̄ summū oim creatorē quē nos vtz deum dicim; sic a platone p̄dicari asseuerat q; ipse sit solus q; non possit penuria sermōis humani quīs oratione vel modice ophēndi. vix autē sapientibus viris. cum se vigo; animi quantū licuit a corpore remouerūt. intellectum huius dei q; interdū velut in altissimis tenebris rapidoissimo coruscantē lumen cādīdum intermicare. Si ergo sup omnia vere sumus deus intelligibili et ineffabili qdā p̄sentia et si interdū. et si tanquā rapidoissimo coruscantē lumen candidū intermicās. adest tū sapientū mentibus. cum se quātū licuit a corpore remouerūt. nec ab eis otaminari potest. Quid est q; isti dij aptere a ostituunt lōge in sublimi loco ne otrectatōe otaminarent humana. Quasi d; o aliud corpa illa ethera sint q; vidē sufficiat quoz luce terra quātū sufficit illustrat. Porro si nō otaminatur sidera cum videntēs deos om̄es visibiles dicit. nec demōes ho

minū otaminatur aspectu. quāuis de pximo videant. an forte vocibus humanis otaminarent qui acie nō otaminatur oculoꝝ. et idō demones medios habēt p quos eis voces hominū nunciēt. a quibus longe absunt vt incōtamīatissimi p̄seuerēt. Quid iam de ceteris sensibus dicā. Nō em̄ olfaciēdo otaminari vel dij possent si adessent vel cum adsunt demones p̄nt viuoz corpoz vaporibus humanoz si tātis sacrificioꝝ cadauerimis nō cōtaminatur nidozib;. In gustādi autē sensu nulla necessitate reficiēde mortalitati vrgentē ut fame adacti cibos ab hoibus q̄rant. tad; d; ho in p̄tēstare est. Nā licet ab eo potissimus sensu otrectatio dicā videat. hadenus tū si vellēt miscerent hominibus vt viderēt et viderent. audirent et audirētur. Tangēdi autē q; necessitas. Nam neq; hoies id occupare auerent cum deoz vel demonū bonoz cōspēctū vel colloquio fruerētur. Et si intantū curiositas pderetur vt vellēt quonā pacto q̄spiciā poss; inuitū tangere deum vel demones qui nisi captum nō potest passerem. Vidēdo igit visibilesq; se p̄bendo et loquēdo et audiendo. dij corporalit misceri hoibus possent. Hoc autē nō demōes si miscerent ut dixi et nō cōtaminantur. dij autē otaminantur. si miscerentur incōtamīabiles dicūt demōes. et otaminabiles deos. Si autē otaminatur et demōes qd offerunt hoibus ad vitā post mortem beatā. quos otaminati mundare non p̄nt ut eos mūdōs dijs incōtamīatis possint adiungere. iter quos et illos medij constituti sunt. Aut si hoc eis beneficij nō offerunt. quid p̄dest homib; demonū amica mediatio. An ut post mortem non ad deos hoies p demōes erant. sed si mul viuat vtriq; otaminati. ac p hoc neutri beati. nisi forte quis dicat more spōgitarū v; huiuscemodi rerum mundare demones amicos suos vt tāto ipi fordidiores fiāt. quātō fiunt homies eis velut tergētibus mundiores. Quod si ita est otamīatio:ibus dij miscetur demonibus. q; ne otaminaretur hominū p̄pinq; otrectatōe otrectatōe vitarunt. An forte dij possint ab hoibus otaminatos mūdare demōes. nec ab eis otaminari. et eo modo nō p̄nt et hoies. Quis talia sentiat nisi quē fallacissimi demones deceperūt. Quid q; si videri et videre otaminat. Videtur ab hominibus dij quos visibiles dicit. clarissima mūdi luminā. et cetera sidera. tutioresq; sunt demones ab ista hominū otamīatōe qui non p̄nt videri nisi velint. Aut si nō videri sed videre contaminat. negēt ab istis clarissimis mundi luminibus quos deos opinatur videri. hoies. cum radios suos terras vsq; p̄tendant. Qu

in radijs p queqz immūda diffusio nō otamiat
et dii otamimarent si hoibus miseretur. etiaz
fiesz necessarius in subueniēdo otatā. Nā
radijs solis et lune terra ottingitur. nec istam
otamimat lucez. Miror aut plurimū tā doctos
homines qui cuncta corpalia et sensibilia in-
corpabilibus et intelligibilibz postponenda
iudicauerūt. cum agitur de beata vita. cor-
poraliū otrectationū facere mentōz. Vbi est
illud plotini vbi ait. fugiendū est igit ad cla-
rissimā patriā et ibi patē tibi omnia. Que igit
in q̄t classis aut fuga nisi similes deo fieri. Vbi
ḡ deo q̄seo similioz. tāto sit quisqz p̄inquiror
nulla est ab illo alia lōgm̄quit as q̄ eius diffi-
militudo. In corpali ho illi eterno et incōmu-
tabili. tāto est anima hois diffimilioz. quāto
rerum tempalium mutabiliumqz cupidior.

Capitulū. xvij.

HDe ut sanet qm̄ immortali puritati
que in summo est ea q̄ in imo sūt mor-
talia et immūda ouenire nō p̄it opus est q̄dē
mediatore. nō tñ tali qui corpus q̄dē habeat
immortale. p̄inquū summis animū aut mor-
bidum simile infimis. quo morbo nobis inui-
deat potius ne sanemur. q̄ adiuuet ut sanem̄
sed tali qui nobis infimis ex corpis mortalita-
te coaptatus immortalis sp̄s iusticia. p̄ quā
non lo coz distātia s̄z similitudinis excellētia
māsit in summis. mundād̄ is liberād̄ isqz nobis
vere diuinū p̄beat adiutorium. qui p̄fecto is
cōmutabilis deus absit ut otamimatōz time-
ret ex hoie quo indutus est. aut ex hominibz
inter quos in homine ouersatus ē. Non enim
parua sunt het interim duo. q̄ salubritē suam
carnatōē mōstrauit. nec carne posse otami-
ari verā diuinitatē. nec ideo putandos demo-
nes nobis eē meliores. q̄ nō habēt carnem.
hic est sicut eum sancta septura p̄dicat me-
diator dei et hoim homo xps̄ ih̄sus. de cuius et
diuinitate qua patri ē semp̄ equalis et huma-
nitate qua nobis fact⁹ est similis nō hic loc⁹
est ut opeteret p̄ nostra facultate dicamus.

Capitulū. xvij.

Alii autez illi fallacesqz mediatores
demōes q̄ cum spiritus immundicia
miseri et maligni multis effectibus clareant
p̄ corpaliū tñ locoꝝ interualla aereoz cor-
porum leuitate. a p̄uctu animoz nos auo-
care atqz auertē moliūt. non viā p̄bent ad
deum. sed ne via teneat impediūt. qm̄ quidez
et ipa via corpaliū que falsissima ē et plenis-
sima erroris. qua nō iter agit iusticia. qm̄ nō
p̄ corpalem altitudinē s̄z p̄ spirituale. hoc est
incorpalez similitudinē ad deū debem⁹ ascē-
dere. in ipa tñ via corporali quaz demonum
amici p̄clem̄toꝝ gradus ordināt inter. et be-

reos deos et terrenos homines aereis demo-
nijs medijs ostentis. hoc deos opinatur h̄e
p̄cipuū. ut p̄t s̄ interuallū locoꝝ otrectatōē
nō otaminetur humana. Ita demones cōta-
minare potius ab hominibus q̄z hoies mun-
dari a demōibus credūt. et deos ipos otami-
nari potuisse nisi loci altitudine munirentur.
Quis tā infelix est ut ista via mundari se exi-
stimet. vbi hoies otaminātes. demones otami-
nati. diotaminabiles p̄dicātur et nō poti⁹
eligat viam vbi otaminātes magis demōes
euitēt. et ab incōtamabili deo ad inēudaz
societatē incōtaminateꝝ angeloz. homies
a cōtamiatōē mundent. ¶ Ca. xix.

Ed ne de verbis etiā nos certare vi-
deamur. qm̄ nōnulli istoz ut ita dix-
erim demonicolaz in q̄bus et labeo
est eos h̄e p̄hibēt ab alijs angelos d̄ici q̄s ipi
demones nuncupāt. iam michi de bonis an-
gelis aliq̄d video differendū quos isti eē nō
negāt. s̄z eos bonos demōes vocare q̄z ange-
los malunt. Nos autē sicut septura loquitur
fm̄ quā xp̄iam sumus. angelos q̄dem partim
bonos partim malos. Nunq̄z vero bonos de-
mones legimus. sed vbi cunqz illaz literarū
hoc nomē positum reperitur siue demones siue
demonia dicātur nō nisi maligni significānt
spiritus. Et hanc loquēdi osuetudinē intan-
tum populi vsque quaz secuti sunt ut eoruz
etiā qui pagani appellātur et deos multos ac
demones colendos esse otendūt. nullus fere
sit tā literatus et doctus qui audeat in laude
vel seruo suo dicere demonē habes. s̄z q̄libz
hoc dicē voluerit. non s̄ aliter accipi q̄z ma-
ledicere voluisse dubitare nō possit. Que igit
tur nos causa cōpellit. ut post offensioz au-
rium tam multaz. ut iam pene sit omnīū que
hoc librum nō nisi in mala p̄tem audire osue-
uerunt q̄d diximus. cogamur exponē. cū p̄-
sumus angeloz nomie adhibito eandē offen-
sionē q̄ noie demonū fieri poterat euitare.

Capitulū. xx.

Quāqz etiā ipsa origo hois si diu-
nos itue amur libros aliq̄d affert co-
gnitōne dignissimū. Demones em̄ dicunt ut
qm̄ vocabulū grecū est abscietī a noiari. Apo-
stolus autē spiritu sancto locutus ait. Scie-
tia istat caritas ho edificat. Quod recte ali-
ter nō intelligi nisi scientia tunc p̄desse cum
caritas inest. sine hac autē inflare id est isti-
perbia inanissime quasi ventositatis extollē.
Est ḡ in demonibus scientia sine caritate. et
ideo tam inflati s̄ tā supbi sunt vt honoēs
diuinos et religiōis fruitur. quā ho deo de-
beri sciūt sibi sate gerint exhiberi. et quantū
p̄it et apud quos p̄it ad huc agunt. Contra

supbia porro demonu qua p meritis posside-
batur genus humanu dei humilitas qm xpo
apparuit quata hretem habeat . hoim anie
nesciut immundicia elatois inflate demoni-
bus similes supbia no scientia . **Ca. xxj.**

Thi autem demones etiam hoc ita sciunt . vt
ei domino infirmitate carnis iduto dixerint
**Quid nobis et tibi ihesu nazarene . venisti
pdere nos .** Clarum est in hijs verbis qm in eis
et tanta scientia erat et caritas non erat . **Pe-**
nam quippe sua formidabat ab illo ; no in illo
iusticia diligebant **Tantu vero eis innotuit**
quatu voluit tantu autem voluit quatu oport-
tuit . Sed innotuit non sicut angelis sanctis
qui eius scdm id qd dei holum est picipata
eternitate pfruunt sed sicut eis terrendis in
notescendum fuit ex quoz tyrannica qdam
modo pte fuerat liberaturus pdestinatos
in suum regnu et gloria semp verace et vera
citer sempiterna . Innotuit qd demonibus si
pid quod est vita eterna et lum in comutabi
le quod illuminat pios cui videndo p fidem
que i illo e corda mundatur . s3 p queda tēpo
ralia sue virtutis effecta et occultissima signa
psentie que angelicis sensibus etia maligno-
rum spirituu potius q3 infirmitati hominum
possent ee aspiciua . deniq qm ea paululu sup
primeda iudicauit . et aliquanto altius latuit
dubitauit de illo demonu pnceps eumq te-
ptauit an xps ess3 exploras qntu se temptari
ipe pmisit . ut hoim que gerebat ad nre imi-
tatois temptaret exemplū . post illa vero tem-
ptatoes cu angeli sicut scriptu est mistrarent
ei boni vtiq3 et sancti . ac p hoc spiritibus im-
mundis metuendi et tremedi . magis magis
q3 innotescerat demonibus quatu esset vt
ei iubeanti quauis in illo otemptibilis videre
tur carnis infirmitas resistere nullus auderet .

Capitulū . xxij .

His igitur angelis bonis omnis corpo-
raliu temporaliumq3 rez scientia qua
instant demones vilis e ; no q earum ignari
sint . s3 q illis dei qua sanctificant caritas ca-
ra est . p cuius non tm incorpali veru etia in
comutabili et ineffabili pulchritudine . cuius
sancto amore inardescunt omnia que infra sūt
et quod illud e non sūt . seq3 ipos inter illa co-
tenut vt ex toto q boni sūt eo bono ex q bo-
ni sūt pfruant et id certius etia tepalia et mu-
tabilia ista nouet q eoz pncipales causas i
hobo dei aspiciunt p qd factus est mūd9 . qb9
caus quedam pbantur . quedam reprobant .
cuncta ordinantur . Demones aut no eternas
tempoz causas . et quodammodo cardinales i
dei sapientia otemplant . s3 quoz undā signo-
rum nobis occultoz maiore xpientia mro

plura q3 hoies futura pspiciunt . dispositōes
q3 suas aliquādo pnunciāt . Deniq sepe isti
nunq3 illi omīno falluntur . Aliud e em tempo-
ralibus temporalia et mutabilib9 mutabilia co-
sectare . eisq3 temporalē et mutabilē modum
sue voluntatis et facultatis inserere . qd dmo-
nibus certa et atōe pmissum est . aliud autē in
eternis atq3 incommutabilibus dei legibus q
in eius sapientia viuūt mutatoēs et empoz p
uidere . dei q3 voluntatē q tū certissima q3 po-
tētissima e oim . spiritus eius picipatōne oq3
scere quod sanctis angelis recta discretione
donatum e . Ita q3 non solū eterni verū etia
beati sunt . bonū autē quo beati sunt . deus ill
est a quo creati sunt Illius quippe indeclina-
biliter participatōe et otemplatōe pfruuntur

Capitulū . xxij .

His si platonici malūt deos q3 demo-
nes dicere eisq3 annumerare q3 a sū-
mo deo dditos deos scribit eoz auctor et ma-
gister plato ; dicāt quod volūt . Non em cu3
eis de verborz otruuerlia laborandū est . Si
em sic immortales vt tm a summo deo factos
et si non p seipos s3 ei a quo facti sunt adhe-
redo beatos ee dicūt hic dicūt q dicimus q
libet eos noie appellent . Hāc autē platō dicit
rum esse sentētia siue oim siue melioz i eoz
litteris inueniri potest . Nam et de ipo noie q
hmōi immortalē beatāq3 creaturā deos ap-
pellant . ideo inter nos et ipos pene nulla diff-
sentio est . qz et in nostris sacris litteris legit .
Deus deoz dñs locutus est . Et alibi . Confi-
temi deo deoz . Et alibi . Rex magnus super
omnes deos . Illud autē vbi scriptus est . terris
bilis est super omnes deos . cur dictū sit de in-
ceps ostendit . Sequit em . Qm omēs dij gen-
tium demonia ; dñs autē celos fecit . Sup oēs
ergo dixit . s3 gentium . id e quos gentes pro
dñs habent que sunt demonia . ideo terribil-
sub quo terrore dño dicebāt . Venisti pdere
nos . Illud vero vbi dicit . deus deorum . nō po-
test intelligi deus demonioz et rex magnus
sup omnes deos . absit vt dicatur . rex magn9
sup omnia demonia . s3 hoies quoq3 in popu-
lo dei e ad scriptura deos appellat . Ego inqt
dixi . dij estis et filij excelsi omnes . Potest ita
q3 intelligi hoz deoz deus qui dictus e de9
deorum . et sup hos deos rex magnus qui dī-
ctus est rex magnus super omnes deos . Vez
tm cum a nobis qritur si hoies dicti sunt dij q
in populo dei que per angelos vel per hoies
alloquit deus . quātomagis immortales eo no-
mine digni sunt qui ea fruunt beatitudine ad
quā deū colendo cupiunt homines peruenire
quid respōdebimus nisi non frustra in septu-
ris sanctis xp̄stius hoies nuncupatos deos

¶ illos immortales et beatos quibus nos de qua
 les futuros in resurrectione permittit. ne scilicet
 propter illorum excellentiam aliquem eorum nobis con-
 stituere deum infidelis auderet infirmitas. quod in
 homine facile est evitare. Evidentius dici debu-
 erunt homines dei in populo dei ut certi ac fiden-
 tes fierent cum esse deum suum qui dictus est deus
 deorum. Quia et si appellentur dei immortales
 illi et beati qui in celis sunt non tamen dicti sunt dei
 deorum. id est dei hominum in populo dei constituto-
 rum. quibus est dictus. Ego dixi dei estis et filii
 excelsi omnes. Hinc est quod ait apostolus. Et si sunt
 qui dicuntur dei sive in celo sive in terra. sicuti sunt dei
 multi et domini multi. nobis tamen unus deus et pater
 ex quo omnia. et nos in ipso. et unus dominus ihesus christus
 per quem omnia. et nos per ipsum. Non multum est ergo de
 nomine disceptandum est. cum res ipsa ita clareat
 ut ab serupulo dubitationis aliena sit. Ad hoc
 quod nos ex eorum immortalium beatorum numero
 missos esse angelos dicimus. quod dei voluntate
 hominibus annunciarerunt illis autem non placet. quod si
 ministerium non per illos quos deos appellant. id
 est immortales et beatos. sed per demones fieri
 credunt. quos immortales tamen non etiam bea-
 tos auderet dicere. aut ita certe immortales et be-
 atos. ut tamen demones bonos non deos sublimi-
 ter collocatos. et ab humana operatione ses-
 motos. quavis nominis orroveria videatur. tamen ita
 detestabile est nomen demonum ut hoc modis
 omnibus a sanctis angelis nos remouere debea-
 mus. Nunc ergo ita liber iste claudat ut sciamus
 immortales et beatos quorumlibet vocentur. qui tamen
 facti sunt et creati mediis non esse ad immor-
 talitatem beatitudinemque procedentis mortalibus
 miseris a quibus utraque differentia separantur.
 Cui autem mediis sunt omnino habendo immor-
 talitatem cum superioribus. miseriam cum inferiori-
 bus. quam merito malicie sunt miseri. beatitu-
 dinem quam non habent inuide nobis potest
 quod prebere. Vnde nichil habent amici demonum
 quod nobis dignum afferat. cur eos nos tanquam
 adiutores colere debeamus quos potius de-
 ceptores evitare debemus. Quos autem bonos
 et deo non solum immortales. verum etiam beatos
 deorum nomine sacris et sacrificijs propter vitam bea-
 tam post mortem adipiscendam colendos putant.
 quelescunt illi sunt et quibus verbum dignum sunt non
 eos velle per tale religionis obsequium nisi unum
 deum colere qui creati et cuius principatus beati sunt
 adiuvare ipsi sequenti libro diligenter diffemus.

**Explicit liber nonus. Incipiunt
 capitula libri decimi.**

Veram beatitudinem sive angelis sive homini-
 bus per unum deum tribui etiam platonice

defuisse. sed verum huiusmodi ob hoc ipsum colendos
 putat unum tantum deo an etiam sibi sacrificari ve-
 sit esse querendum. .i.
**De superna illuminatione quid plotinus pla-
 tonicus senserit.** .ii.
**De vero dei cultu platonici quavis creato-
 rem universitatis intellexerint deviarunt co-
 lendo angelos seu bonos seu malos honore
 diuino.** .iii.
Ad unum deo sacrificium debeatur. .iiii.
**De sacrificijs que deus non requirit sed significat
 eos eorum offerri voluit que requirit.** .v.
De hoc profecto sacrificio. .vi.
**Ad sanctorum angelorum ea sit in nos dilectio ut
 nos non suos sed unius veri dei velint esse cul-
 tores.** .vii.
**De miraculis que deus ad corroboranda fide-
 riorum etiam per angelorum ministerium permittit su-
 is adhibere dignatus est.** .viii.
**De illicitis artibus erga demonum cultum et que
 bus porphirius plonicus quedam prebado
 quedam quasi improbado versatur.** .ix.
**De theurgia que falsam purgationem animis de-
 monum invocacione promittit.** .x.
**De epistola porphirij ad anebontem egyptium que
 petit de divinitate demonum se doceri.** .xi.
**De miraculis que per sanctorum angelorum mini-
 sterium deus verus operatur.** .xii.
**De invisibili deo quise visibilem sepe preste-
 rit non secundum quod est sed secundum quod poterant
 ferre cernentes.** .xiii.
**De uno deo colendo non solum propter eterna sed
 etiam propter temporalia beneficia que univisa in ip-
 sus providentie preterite consistunt.** .xiv.
**De ministerio sanctorum angelorum quo pro-
 dentie dei serviunt.** .xv.
**An per merceda beata vita hijs angelis sit cre-
 dendum qui se colere exigunt honore diuino an
 vero illis qui non se sed unum deo sancta precipiunt
 religione serviri.** .xvi.
**De archa testamenti miraculis que signorum que ad
 commendanda legis ac promissionis auctoritate
 divinitus facta sunt.** .xvii.
**Contra eos que de miraculis quibus dei popul-
 eruditus est negant ecclesiasticis libris esse
 credendum.** .xviii.
**Que ratio sit visibili sacrificij quod unum vero et in-
 visibili deo offerri doceat a religio.** .xix.
**De summo veroque sacrificio quod ipse dei et ho-
 minum mediator effectus est.** .xx.
**De modo potestatis demonibus date ad glo-
 rificandos sanctos qui preulerunt iam passios
 qui aereos spiritus non placando ipsos sed in
 deo permanendo vicerunt.** .xxi.
**Vnde sit sanctis adversus demones potestas et
 unde cordis vera purgatio.** .xxii.